

SPIS RZECZY

Spis skrótów	7
Wprowadzenie – Kardynał Gianfranco Ravasi	9
Wstęp	25

I. Co to jest Biblia	41
1. Nazwy Biblii	41
2. Podział Biblii	42
3. Ile ksiąg liczy Biblia?	44
4. W jakim języku powstała Biblia i jak wyglądały jej pierwsze egzemplarze?	46
5. Tradycje (Ogólnobiblijne pojęcia i frazeologia – 50, Pojęcia i terminy używane w całej Biblii – 54, Miejsca biblijne – 57)	50

STARY TESTAMENT

II. Pięcioksiąg Mojżesza (Pentateuch)	63
A. Wiadomości ogólne	63
1. Wstęp	63
2. Tradycje	66
B. Księga Rodzaju	67
1. Prehistoria biblijna (Rdz 1–11)	67
a. Fabuła i doktryna	67
b. Tradycje (Stworzenie świata – 72, Adam i Ewa, raj i grzech pierworodny – 74, Dalsze losy ludzkości – 80, Potop i osoby z nim związane – 85, Inne postaci i wyrażenia – 88)	71
2. Patriarchowie, Tradycje	89
a. Abraham i Izaak	91
b. Tradycje (Abraham, postaci i wydarzenia z nim związane – 94) ..	93

c. Jakub i jego synowie: Józef.	101
d. Tradycje (Jakub i jego bliscy – 104, Józef – 107, Inni synowie Jakuba – 110).	104
C. Dzieje Mojżesza i nadanie Prawa – Księgi Wyjścia, Kapłańska, Liczb i Powtórzonego Prawa	112
1. Wstęp	112
2. Dzieje Mojżesza.	113
3. Prawo	116
4. Tradycje (Postaci: Mojżesz i osoby z nim związane – 118, Wydarzenia, frazeologia – 122).	117
III. Księgi historyczne: Dzieje Jozuego, Sędziów i Rut	131
1. Księgi historyczne.	131
2. Księga Jozuego, Tradycje	133
3. Księga Sędziów.	136
a. Barak i Debora, Tradycje	136
b. Gedeon, Tradycje	137
c. Jefte, Tradycje	138
d. Samson, Tradycje	139
4. Księga Rut, Tradycje	141
IV. Księgi historyczne: dzieje królów – Księgi Samuela, Królewskie i Kronik	143
1. Pierwsza i Druga Księga Samuela	143
2. Pierwsza i Druga Księga Królewska	145
3. Pierwsza i Druga Księga Kronik	148
4. Tradycje	150
V. Księgi historyczne: po powrocie z niewoli babilońskiej – Ezdrasz i Nehemiasz	164
1. Księgi Ezdrasza i Nehemiasza	164
2. Tradycje	167

VI. Księgi historyczne: trzy „budujące nowele biblijne” –	
Tobiasz, Judyta, Estera	168
1. Księga Tobiasza, Tradycje	169
2. Księga Judyty, Tradycje	172
3. Księga Estery, Tradycje	175
VII. Księgi historyczne: bohaterskie zmagania Żydów –	
Księgi Machabejskie	180
1. Pierwsza Księga Machabejska	182
2. Druga Księga Machabejska	182
3. Tradycje	183
VIII. Prorocy: Prorocy więksi – Izajasz, Jeremiasz, Baruch,	
Ezechiel, Daniel	185
1. Fenomen prorocstwa, Tradycje	185
2. Księga Izajasza, Tradycje	190
3. Jeremiasz i krąg Jeremiasza, Lamentacje i jego uczeń	
Baruch	196
a. Księga Jeremiasza	197
b. Lamentacje (Treny)	198
c. Księga Barucha	199
d. Tradycje	200
4. Księga Ezechiela, Tradycje	201
5. Księga Daniela, Tradycje	204
IX. Prorocy: Prorocy mniejsi	210
1. Księga Ozeasza, Tradycje	210
2. Księga Joela, Tradycje	211
3. Księga Amosa, Tradycje	212
4. Księga Abdiasza	212
5. Księga Jonasza, Tradycje	212
6. Księga Micheasza, Tradycje	214

7. Księga Nahuma	215
8. Księga Habakuka, Tradycje	215
9. Księga Sofoniasza, Tradycje	215
10. Księga Aggeusza, Tradycje	216
11. Księga Zachariasza	217
12. Księga Malachiasza, Tradycje	217
X. Księgi dydaktyczno-poetyckie	218
1. Starotestamentowa literatura dydaktyczno-poetycka	218
a. Element dydaktyczno-mądrościowy	219
b. Poezja, Tradycje	221
2. Księgi dydaktyczno-mądrościowe	225
a. Księga Koheleta (Eklezjastesa), Tradycje	225
b. Księga Przysłów, Tradycje	227
c. Księga Syracha (Eklezjastyka), Tradycje	229
d. Księga Mądrości, Tradycje	231
3. Księgi poetycko-mądrościowe	232
a. Księga Psalmów, Tradycje	232
Dodatek: Polskie przekłady Psalmów	240
b. Księga Hioba, Tradycje	242
c. Pieśń nad Pieśniami, Tradycje	248

NOWY TESTAMENT

XI. Wiadomości ogólne	255
A. Palestyna i świat żydowski w czasach Jezusa	255
1. Ziemia	255
2. Świątynia i kult	257
3. Grupy społeczne i religijne	259
B. Świat rzymski	261
1. Życie polityczno-gospodarczo-społeczne	261
2. Życie religijno-duchowe	264

C. Ogólne wiadomości o Nowym Testamencie.	266
XII. Ewangelie	269
A. Ewangelie jako dzieła literackie	269
1. Powstanie Ewangelii	269
2. Cztery Ewangelie	271
3. Tradycje (Ewangelie i Ewangelisci ogólnie – 275, Poszczególne Ewangelie i Ewangelisci – 277)	275
B. Jezus i Jego nauka w przedstawionej w Ewangeliiach	281
1. Pozaewangeliczne świadectwa o Jezusie	281
2. Treść Ewangelii – dzieciństwo	285
3. Tradycje (Boże Narodzenie i związane z nim wydarzenia i osoby – 289, Osoby i wydarzenia związane z Ewangelią dzieciństwa – 292)	289
3. Treść Ewangelii – życie publiczne Jezusa	303
a. Treść Ewangelii – wydarzenia z życia publicznego Jezusa	304
b. Tradycje	306
c. Treść Ewangelii – nauczanie Jezusa	311
d. Tradycje (Kazanie na Górze – 314, Przypowieści – 318)	314
Dodatek: Zestaw przypowieści ewangelicznych	323
e. Treść Ewangelii – cuda Jezusa	324
f. Tradycje (Wydarzenia – 325, Postaci związane z cudami Jezusa – 326)	325
Dodatek: Cuda Jezusa	328
4. Treść Ewangelii – Męka, Śmierć, Zmartwychwstanie i Wniebowstąpienie Jezusa	329
a. Męka i Śmierć	329
b. Zmartwychwstanie i Wniebowstąpienie Jezusa	331
c. Tradycje (Wydarzenia związane z Męką – 332, Epizody Męki i postaci z nią związane – 335, Osoby związane z Męką Chrystusa – 342, Postaci i fakty związane ze Zmartwychwstaniem i Wniebowstąpieniem – 349)	332

5. Obraz Jezusa i Maryi w tradycji Kościoła	353
a. Jezus Chrystus	353
b. Maryja	361
Dodatek: Podstawowa bibliografia dotycząca Jezusa i Maryi . .	368
6. Frazeologia Ewangelii	370
XIII. Dzieje Apostolskie	374
1. Dzieło i autor	374
2. Dzieje Apostolskie – działalność św. Piotra i innych Apostołów	375
3. Dzieje Apostolskie – działalność św. Pawła	377
4. Tradycje (Osoby związane z Dziejami Apostolskimi: Aposto- łowie – 381, Inne postaci występujące w Dziejach Apostol- skich – 392)	380
XIV. Listy Nowego Testamentu	395
1. List jako gatunek literacki w starożytności	395
2. Ogólne wiadomości o listach Nowego Testamentu	396
3. Listy Pawłowe	399
a. Wiadomości ogólne	399
b. Listy wielkie	400
c. Listy więzienne	402
d. Listy pasterskie	403
e. List do Hebrajczyków	404
f. Corpus Paulinum, Tradycje	405
4. Listy katolickie, Tradycje	406
XV. Apokalipsa	410
1. Apokaliptyka w starożytności	410
2. Apokalipsa kanoniczna i jej Autor	412
3. Tradycje	415

XVI. Recepcja Biblii	421
1. Przekłady Biblii	421
a. Septuaginta – przekład grecki Starego Testamentu ..	421
b. Przekłady łacińskie	422
c. Inne przekłady i parafrazy	423
d. Polskie przekłady Pisma św.	425
2. Interpretacja Biblii	430
XVII. Apokryfy biblijne	434
Dodatek: Pisma żydowskie.	442
Posłowie	449
Dodatek 1: Spis ksiąg Pisma św. i ich skróty	463
Dodatek 2: Chronologia biblijna	466
Dodatek 3: Bibliografia	470
Indeks imion własnych	477
Indeks postaci biblijnych	506